

Białystok, 11 czerwca 2015 r.

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

NK-III.431.5.4.2015.AJ

Pan
Michał WRÓBLEWSKI
Wójt Gminy Czeremcha
ul. Dubois 14
17-240 Czeremcha

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525) oraz art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w dniach 20, 21 i 22 kwietnia 2015 roku pracownicy Wydziału Nadzoru i Kontroli Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- Sylwia Duda – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu kontrolnego – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 14/2015 znak NK-III.431.5.4.2015.SD z dnia 08.04.2015 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli,

- Andrzej Jankowski – starszy inspektor wojewódzki – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 15/2015 znak NK-III.431.5.4.2015.SD z dnia 08.04.2015 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli

przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Gminy Czeremcha i w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czeremsze, ul. Dubois 14, 17-240 Czeremcha.

Zakres kontroli obejmował wykorzystanie dotacji udzielonych z budżetu państwa na finansowanie zadań zleconych i dofinansowanie zadań własnych gmin z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wykonanie dochodów budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

Zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze, zwany w dalej „Ośrodkiem” a zadania z zakresu realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych realizował Urząd Gminy Czeremcha.

W dniu 30 grudnia 2013 roku Rada Gminy Czeremcha podjęła uchwałę Nr XXIX/212/13 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czeremcha na 2014 rok.

Plan dochodów na koniec grudnia 2014 roku w dziale 852 przedstawiał się następująco:

Rozdział	Plan pierwotny (kwota dotacji w zł)	Plan dotacji na 31.12.2014 rok (kwota dotacji w zł)
85212 § 2010	1.055.000,00	1.340.140,00
85213 § 2010	15.000,00	11.800,00
85213 § 2030	8.000,00	9.400,00
85214 § 2030	139.000,00	359.264,00
85215 § 2010	-	2.060,04
85216 § 2030	84.000,00	108.367,00
85219 § 2030	56.000,00	56.000,00
85295 § 2010	-	20.278,60
85295 § 2030	49.000,00	78.000,00

W rozdziale 85212 § 2010 planowana na 2014 rok kwota dotacji (1.340.140,00 zł) na finansowanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów oraz składek na ubezpieczenia społeczne i koszty obsługi zadania została ujęta w budżecie Gminy Czeremcha. Przekazana dotacja wyniosła 1.332.140 zł, z czego wykorzystano 1.308.206,55 zł.

Wyplacono następujące świadczenia:

- zasiłki rodzinne	(2.337 świadczeń)	kwota	237.156,00 zł
- dodatki do zasiłków rodzinnych	(1.392 świadczenia)	kwota	141.580,00 zł
- zasiłki pielęgnacyjne	(955 świadczeń)	kwota	146.115,00 zł
- świadczenia pielęgnacyjne	(689 świadczeń)	kwota	71.040,00 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy	(1 świadczenie)	kwota	520,00 zł
- jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka	(17 świadczeń)	kwota	17.000,00 zł
- zasiłki dla opiekunów	(831 świadczeń)	kwota	444.271,90 zł
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego	(świadczenia dla 24 osób)	kwota	121.920,00 zł
- składki na ubezpieczenia emeryt. i rentowe opłacone za osoby pobierające specj. zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnac. i zasiłek dla opiekuna	(507 świadczeń)	kwota	76.366,35 zł
- odsetki wypłacone opiekunom		kwota	14.134,20 zł

Ponadto poniesiono koszty obsługi zadania na kwotę 38.103,10 zł.

Prawidłowość przyznawania i naliczania powyższych świadczeń zbadano na przykładzie akt 10 osób - 7 pobierających świadczenia rodzinne i 3 otrzymujących pomoc z funduszu alimentacyjnego. Ustalono, że wszystkie te świadczenia przyznano decyzjami zawierającymi m.in. okres zasiłkowy, kwotę świadczenia i termin wypłaty. Stwierdzono też, że wysokość świadczeń była zgodna z przepisami ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r.

poz. 1456 z późn. zm.) i ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.). Na podstawie list wypłat sporządzonych w marcu, czerwcu i grudniu stwierdzono, że świadczenia naliczone za te miesiące dla osób objętych kontrolą wypłacono w terminie i w należnej wysokości. Na pokrycie kosztów obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów i składek na ubezpieczenia społeczne wydatkowano 3% dotacji wypłaconej w formie świadczeń, tj. 38.103,10 zł. Większość tej kwoty (91,50 %) została przeznaczona na sfinansowanie wynagrodzenia pracownika Ośrodka, który realizował omawiane zadanie. Skontrolowano 5 opłaconych w marcu, czerwcu i grudniu dowodów księgowych dotyczących wydatków na obsługę zadania, tj. 2 faktury i 3 listy wypłaty wynagrodzenia. Stwierdzono, że zobowiązania wynikające z tych dokumentów regulowano terminowo. Objęte kontrolą listy wypłat świadczeń i dowody księgowe dotyczące ponoszenia kosztów obsługi zadania sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez uprawnione osoby. Prawidłowo sklasyfikowano skontrolowane wydatki poniesione w rozdziale 85212. Powyższe ustalenia uzasadniają stwierdzenie, że środki z dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych z dotacji w ramach realizowanego zadania. Zwrotu niewykorzystanej dotacji (w kwocie 23.933,45 zł) dokonano 16 stycznia 2015 roku, tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Sprawozdania Rb-50 i Rb-28S za 2014 rok były zgodne z ewidencją księgową Ośrodka. Stwierdzono jednak, że do wypłaconych świadczeń (§ 3110) zaliczono odsetki (w kwocie 14.134,20 zł) przekazane opiekunom, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku. Ujęcie odsetek w § 3110 jest uchybieniem, ponieważ narusza przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) – załącznik nr 4 do rozporządzenia ujmuje zapłacone odsetki w § 4580. Skutkiem powyższego uchybienia jest wykazanie nierzetelnych danych w sprawozdaniach Rb-50 i Rb-28S. Główna księgowia Ośrodka wyjaśniła, że odsetki zaksięgowano w § 3110 dlatego, „ponieważ w tym paragrafie ujęty był plan finansowy na wypłatę świadczeń rodzinnych, w tym zaległych zasiłków dla opiekunów wraz z odsetkami ustawowymi”.

(akta kontroli str.28, 32, 37, 39-40, 44-55, 91-92, 157-181)

W ramach rozdz. 85213 § 2030 opłacono 188 składek na ubezpieczenie zdrowotne za 23 osoby pobierające zasiłek stały na kwotę 8.755,22 zł (dotacja otrzymana 9.400,00 zł). Ośrodek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych z dotacji w ramach realizowanego zadania. Po zbadaniu akt 5 świadczeniobiorców (obejmujących okresy wypłaty świadczeń w marcu, czerwcu i grudniu 2014 roku) stwierdzono, że naliczenia i opłaty składki zdrowotnej dokonywano zgodnie z art. 81 ust. 8 pkt. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164,

poz. 1027 z późn. zm.). Zasadność objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób pobierających zasiłek stały Ośrodek weryfikował na podstawie przeprowadzonego wywiadu przez pracownika socjalnego, nie żądając złożenia pisemnego oświadczenia o podleganiu lub niepodleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Kierownik Ośrodka wyjaśniła, że, pracownik socjalny podczas przeprowadzania wywiadu ustalił, iż są to osoby samotne, nie pracujące, nie posiadające dochodu, więc nie mogły nabyć prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innych tytułów zabezpieczenia społecznego. Wysokość składki zdrowotnej zgodnie z art. 79 ust. 1 cytowanej ustawy wynosiła 9% otrzymywanego świadczenia. Przekazywanie należności z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne następowało bezpośrednio do ZUS w terminie wskazanym w art. 47 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm). Prawidłowo dokonywano klasyfikacji poniesionych wydatków. Sprawozdanie Rb-28S było zgodne z ewidencją księgową. Niewykorzystaną dotację w kwocie 644,78 zł zwrócono w dniu 16.01.2015 roku, co było zgodne z zapisem art. 168 ustawy o finansach publicznych. Środki przeznaczone na realizację ww. zadania zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 28, 33, 37, 58-62, 91-92, 171-181)

W ramach rozdz. 85213 § 2010 opłacono 180 składek na ubezpieczenie zdrowotne za 23 osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna na łączną kwotę 8.215,44 zł (dotacja otrzymana 9.800,00 zł). Ośrodek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych z dotacji w ramach realizowanego zadania. Po zbadaniu akt 23 świadczeniobiorców (obejmujących okresy wypłaty świadczeń w marcu, czerwcu i grudniu 2014 roku) stwierdzono, że naliczenia i opłaty składki zdrowotnej dokonywano zgodnie z art. 81 ust. 8 pkt. 9 i 9c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W aktach 22 osób objętych kontrolą, którym przyznano zasiłek dla opiekuna i z tego tytułu objęto ubezpieczeniem zdrowotnym, brak było pisemnych oświadczeń o niepodleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Jak wyjaśniła Kierownik Ośrodka pomimo braku oświadczeń osoby te zostały objęte ubezpieczeniem od 15 maja, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567). Na 56 wydanych decyzji przyznających zasiłek dla opiekuna 22 osoby zostały objęte ubezpieczeniem zdrowotnym. W trakcie składania wniosków pracownik realizujący zadanie dokonywał ustnej weryfikacji informacji dotyczących opłacania składki zdrowotnej. W trakcie kontroli dokonano uzupełnienia akt o stosowne oświadczenia. Kierownik Ośrodka poinformowała pracowników o konieczności przyjmowania oświadczeń o podleganiu lub niepodleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zgodnie z art. 79 ust. 1 cytowanej ustawy wysokość składki zdrowotnej wynosiła 9% otrzymywanego świadczenia, poza przypadkiem zaniżenia o 16,20 zł składki na ubezpieczenie zdrowotne za maj należnej z tytułu przyznanego świadczenia pielęgnacyjnego (różnicę tę dopłacono 20 czerwca 2014 roku). Kierownik Ośrodka wyjaśniła, że z powodu przeoczenia pracownik naliczył składkę zdrowotną od kwoty 620,00 zł zamiast 800,00 zł. Ośrodek nie zapłacił odsetek od nieterminowego uiszczenia części tej składki. Przekazywanie

należności z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne następowało bezpośrednio do ZUS w terminie wskazanym w art. 47 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Prawidłowo dokonywano klasyfikacji poniesionych wydatków. Sprawozdania Rb-50 i Rb-28S były zgodne z ewidencją księgową. Niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 1.584,56 zł zwrócono do budżetu w dniu 16.01.2015 roku, co było zgodne z zapisem art. 168 ustawy o finansach publicznych. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 28, 32-33, 37, 59, 63-72, 91-92, 94-95, 157-181)

W rozdz. 85214 § 2030 wypłacono zgodnie z przeznaczeniem zasiłki okresowe na kwotę 357.846,73 zł (dotacja otrzymana 359.264,00 zł). Wypłacono 1042 świadczenia dla 130 osób. Po zbadaniu decyzji 10 osób otrzymujących świadczenia w marcu, czerwcu i grudniu 2014 roku stwierdzono, że naliczenia i wypłaty zasiłków dokonywano zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.). Prawo do zasiłku zostało przyznane decyzją administracyjną określającą kwotę świadczenia, okres wypłacania zasiłku i termin wypłaty. Listy wypłat zasiłków okresowych objęte kontrolą (5 szt.) sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione. Prawidłowo dokonywano klasyfikacji poniesionych wydatków, a sprawozdanie Rb-28S było zgodne z ewidencją księgową Ośrodka. Niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 1.417,27 zł zwrócono do budżetu państwa w dniu 16.01.2015 roku, co było zgodne z zapisem art. 168 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 29, 33, 37, 56, 73-75, 91-93, 171-181)

Do 31 grudnia 2014 roku Gmina Czeremcha otrzymała w rozdz. 85215 § 2010 dotację w wysokości 2.060,04 zł. Na realizację zadania wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem kwotę 2.018,80 zł, w tym 1.979,22 zł na wypłatę dodatku energetycznego i 39,58 zł na koszty obsługi zadania stanowiące 2% kwoty wydatkowanej na wypłatę dodatków. Ośrodek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych z dotacji w ramach realizowanego zadania. Opłacono 121 świadczeń dla 16 rodzin. Prawo do dodatku energetycznego zostało przyznane decyzją administracyjną określającą kwotę dodatku, okres wypłacania dodatku i termin wypłaty. Kontroli poddano prawidłowość naliczania i wypłaty dodatku energetycznego na podstawie list wypłat (6 szt.) w marcu, czerwcu i grudniu 2014 roku. Po zbadaniu decyzji 3 osób otrzymujących dodatek energetyczny stwierdzono, że świadczenie naliczono w wysokości zgodnej z obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2014 r. (M.P. poz. 963) oraz obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2015 r. (M. P. poz. 291). Wypłaty dodatku dokonywano w terminie zgodnym z art. 5e ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.). Zgodnie z art. 5g ust. 6 ustawy Prawo energetyczne Urząd Gminy w Czeremsze przedstawił Wojewodzie Podlaskiemu w terminie do 15 dnia miesiąca następującego

po kwartale rozliczenie dotacji za poszczególne kwartały 2014 roku tj. 08.04.2014 r., 02.07.2014 r., 08.10.2014 r. i 15.01.2015 r. W okresie objętym kontrolą listy wypłat dodatków energetycznych (6) oraz wszystkie dowody księgowe dotyczące kosztów obsługi zadania (3) sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione. Prawidłowo dokonywano klasyfikacji poniesionych wydatków. Niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 41,24 zł zwrócono do budżetu w dniu 16.01.2015 roku, czyli w terminie określonym w art. 5g ust. 4 ustawy Prawo energetyczne. Sprawozdania Rb-50 i Rb-28S były zgodne z ewidencją księgową.

(akta kontroli str. 29, 34, 37, 57-58, 76-79, 91-92, 94, 157-181)

W rozdz. 85216 § 2030 wypłacono zgodnie z przeznaczeniem zasiłki stałe na kwotę 103.670,46 zł (dotacja otrzymana 108.367,00 zł). Opłacono 292 świadczenia dla 26 osób. Po zbadaniu decyzji 5 świadczeniobiorców (dotyczących wypłaty świadczenia za marzec, czerwiec i grudzień 2014 roku) stwierdzono, że naliczenia i wypłaty zasiłków dokonywano zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej. Prawo do zasiłku zostało przyznane decyzją administracyjną określającą kwotę świadczenia, okres wypłacania zasiłku i termin wypłaty. Wszystkie listy wypłat objęte kontrolą (4 szt.) sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione. Prawidłowo dokonywano klasyfikacji poniesionych wydatków. Sprawozdanie Rb-28S było zgodne z ewidencją księgową Ośrodka. Niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 4.696,54 zł zwrócono do budżetu w dniu 16.01.2015 roku, co było zgodne z zapisem art. 168 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 29, 35, 38, 56-57, 80-82, 91-92, 171-181)

W 2014 roku przekazano Gminie Czeremcha dotację w rozdz. 85219 w wysokości 58.000,00 zł. W okresie tym na utrzymanie Ośrodka wydatkowano łącznie 178.286,65 zł. Środki wydatkowane z dotacji stanowią 31,5% środków wydatkowanych ogółem na utrzymanie Ośrodka i nie przekraczają 80% łącznych wydatków realizacji zadania (art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych). Wypłata dodatków dla pracowników socjalnych (2 osoby), następowała zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, a w aktach pracowników znajdują się pisma informujące o przyznaniu dodatku w wysokości 250,00 zł. Kontrolą objęto listy płac za marzec, czerwiec i grudzień 2014 roku oraz dwa dowody księgowe dotyczące szkolenia pracowników i zakupu materiałów biurowych. Prawidłowo dokonywano klasyfikacji poniesionych wydatków i opłacono w terminach zapisanych w fakturach. Dowody objęte kontrolą sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione. W wyniku kontroli ustalono również, iż dane zawarte w sprawozdaniu Rb-28S były zgodne z ewidencją księgową Ośrodka. Dotacja przeznaczona na dofinansowanie utrzymania Ośrodka została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 29-30, 36, 38, 58, 83-90, 171-181)

Celem dofinansowania wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dnia 20 lutego 2014 roku Wojewoda Podlaski zawarł z Gminą Czeremcha umowę dotacji Nr 15/2014, w której określono wysokość przyznanej dotacji (64.400,00 zł) i wysokości środków własnych Gminy (co najmniej 52.000,00 zł). Na wniosek kontrolowanej Gminy 17 lipca podpisano aneks do tej umowy, w którym minimalne zaangażowanie Gminy pozostawiono bez zmian, zwiększono natomiast kwotę dotacji do 78.000,00 zł (kwota ta została wprowadzona do budżetu Gminy Czeremcha). Do 31 grudnia uruchomiono 73.000,00 zł dotacji, z czego wykorzystano 72.888,42 zł. Z ewidencji wydatków (rozdział 85295 § 3110) wynika, że w 2014 roku całkowity koszt realizacji programu dożywiania wyniósł 121.480,70 zł, z tego wydatki w kwocie 72.888,42 zł sfinansowano z dotacji, a 48.592,28 zł – ze środków własnych Gminy. Procentowy udział wydatków dokonanych z dotacji (60 %) i środków własnych (40 %) był zgodny z umową zawartą z Wojewodą Podlaskim. Część udziału własnego w kwocie 30.026,00 zł Gmina sfinansowała z działu 851 „Ochrona zdrowia” rozdziału 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”, co stanowi naruszenie postanowienia zapisanego w § 3 ust. 2 umowy dotacji zawartej z Wojewodą (wymagającego wydatkowania na realizację programu określonych środków własnych „ujętych w dz. 852 – Pomoc społeczna, rozdz. 85295 – Pozostała działalność”). Księgowa Ośrodka wyjaśniła, że wydatków z rozdziału 85154 dokonano na podstawie gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych, a dotyczyły one dożywiania dzieci z rodzin patologicznych. W 2014 roku dla 146 uczniów zakupiono 19.589 posiłków na kwotę 84.380,00 zł (46.628,42 zł z dotacji i 37.752,28 zł ze środków własnych). W okresie tym żadnemu uczniowi nie przyznano pomocy w formie posiłku bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, nie przyznano też nikomu wsparcia w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Realizację wydatków poniesionych z tytułu zakupu posiłków sprawdzono na podstawie 20 dowodów księgowych (14 faktur i 6 rachunków) opłaconych w marcu, czerwcu i grudniu (placówki oświatowe prowadzące dożywianie wystawiały i przysyłały do Ośrodka miesięczne faktury lub rachunki wraz z wykazami uczniów korzystających z posiłków). Zbadano też akta 7 uczniów objętym programem dożywiania (wybranych losowo z listy osób korzystających z posiłków wydawanych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czeremsze) i stwierdzono, że świadczenie (w formie jednego posiłku dziennie) przyznano im stosownymi decyzjami doręczonymi za pokwitowaniem. Pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przyznano 54 osobom - wypłacono 208 takich zasiłków na łączną kwotę 37.100,00 zł (26.260,00 zł z dotacji i 10.840,00 zł ze środków własnych). Prawidłowość przyznawania i wypłacania tej formy pomocy sprawdzono na podstawie wszystkich (8) list wypłat sporządzonych w marcu, czerwcu i grudniu oraz akt trzech losowo wybranych osób ujętych na tych listach. Stwierdzono, że każdej z tych osób pomoc przyznano jedną lub dwiema decyzjami administracyjnymi określającymi rodzaj świadczenia, jego wysokość oraz sposób i termin wypłaty, a przyznane świadczenia wypłacono gotówką w banku lub przesłano przelewami na rachunki bankowe podopiecznych w kwotach zgodnych z wydanymi decyzjami. Objęte kontrolą dowody

księgowo (faktury, rachunki i listy wypłat) sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby uprawnione. Prawidłowo sklasyfikowano wydatki poniesione na realizację omawianego programu (rozdział 85295 § 3110). Ustalono też, że Ośrodek terminowo regulował zobowiązania wynikające z analizowanych faktur i decyzji, ponieważ płatności dokonywano w terminach wskazanych w tych dokumentach. Wszystkie przeanalizowane wydatki były związane z realizacją programu dożywiania, co wskazuje na to, że otrzymaną dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Zwrotu niewykorzystanej dotacji (w kwocie 111,58 zł) dokonano 16 stycznia 2015 roku, tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Sprawozdanie Rb-28S za 2014 rok zgodne było z ewidencją księgową Ośrodka, jednak wbrew obowiązкови wynikającemu z § 4 ust. 2 umowy dotacji nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych z dotacji na realizację zadania. Księgowa Ośrodka wyjaśniła, że do 2014 roku wydatki na dożywianie księgowano z podziałem na zasiłki celowe i faktury (rachunki), natomiast celem rozliczenia dotacji łączne koszty dzielono na dotację i środki własne w proporcji określonej umową z Wojewodą (60 % do 40 %). Jednocześnie księgowa zadeklarowała uszczegółowienie ewidencji księgowej od 2015 roku.

(akta kontroli str. 30-31, 37-38, 40-42, 91-92, 96-108, 171-181)

Na realizację rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (rozdział 85295 § 2010) Wojewoda Podlaski przyznał dotację w kwocie 19.776,00 zł, którą wprowadzono do budżetu Gminy Czeremcha. W 2014 roku uruchomiono i wykorzystano całą dotację. Pomoc finansową realizowaną w ramach tego programu przyznano 8 osobom. Wypłacono 96 świadczeń po 200,00 zł na łączną kwotę 19.200,00 zł. Na podstawie teczek aktowych podopiecznych stwierdzono, że każdej z tych osób prawo do pomocy finansowej przyznano dwiema decyzjami administracyjnymi określającymi m.in. okres zasiłkowy, kwotę świadczenia i termin wypłaty. Celem zbadania prawidłowości wykorzystania dotacji skontrolowano wszystkie dokumenty dotyczące wypłaty pomocy w marcu, czerwcu i grudniu. Na podstawie list i dokonanych przelewów ustalono, że przyznana pomoc finansowa została w miesiącach objętych kontrolą zrealizowana (przekazana na rachunki podopiecznych). Na pokrycie kosztów obsługi omawianego zadania wydatkowano z dotacji 576,00 zł, tj. 3 % dotacji wypłaconej w formie świadczeń. Cała ta kwota ta została przeznaczona na zakup materiałów biurowych. Sprawdzone 2 dowody księgowe z tym związane, tj. dwie faktury opłacone w czerwcu i grudniu (w marcu nie poniesiono wydatków na obsługę omawianego zadania). Obie faktury zostały opłacone w terminach zapisanych w tych dokumentach. Wyniki kontroli wskazują, że wszystkie wydatki dokonane w analizowanych miesiącach zostały sfinansowane z dotacji i były zgodne z jej przeznaczeniem. Wydatki te zaklasyfikowano prawidłowo (do § 3110 i § 4210), a analizowane listy wypłat świadczenia zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby uprawnione. Ośrodek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych z dotacji w ramach realizowanego zadania. Sprawozdania finansowe Rb-50 i Rb-28S

były w zakresie realizacji przedmiotowego programu zgodne z ewidencją księgową kontrolowanej jednostki.

(akta kontroli str. 30-31, 37-38, 42-43, 109-111, 157-181)

Na realizację rządowego programu dla osób wielodzietnych (w rozdziale 85295 § 2010) Wojewoda Podlaski przyznał dotację w kwocie 502,60 zł, którą wprowadzono do budżetu Gminy Czeremcha. W 2014 roku Gmina otrzymała i wykorzystowała całość tych środków (502,60 zł). Od 16 czerwca do 31 grudnia 2014 roku wpłynęło 7 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny (zwanej dalej „Kartą”) - wszystkie zostały załatwione pozytywnie. Członkom dwóch rodzin Karty wydano (za pokwitowaniem) 15 i 21 stycznia 2015 roku, jednak do końca 2014 roku ich dane wprowadzono do elektronicznego systemu, zamówiono też dla nich Karty, co zgodnie z pismem Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej z 17 grudnia 2014 roku (znak PS-IV.3113.33.2014.EW) uprawniało do naliczenia kosztów z tytułu załatwienia obu tych spraw. Gmina Czeremcha nie wprowadziła dodatkowych, własnych uprawnień dla rodzin wielodzietnych, nie wykorzystuje więc Karty jako dokumentu potwierdzającego prawo do korzystania z tych uprawnień. W analizowanym okresie nie ubiegano się o wydanie duplikatu Karty, nie było też przypadków zmiany liczby członków rodziny wielodzietnej po wydaniu Kart jej członkom. Sprawdzając zasadność naliczania kosztów realizacji zadania przeanalizowano akta wszystkich spraw wniesionych w 2014 roku. Stwierdzono, że znajdowały się w nich wszystkie wymagane dokumenty – wnioski, pokwitowania odbioru Kart, zaświadczenia o nauce pełnoletnich dzieci i notatki służbowe potwierdzające zgodność zawartych we wnioskach danych z okazanymi dokumentami. Wszystkie wnioski objęte kontrolą złożyły rodziny wielodzietne mieszkające w Gminie Czeremcha, która jest właściwa za względu na miejsce zamieszkania jej członków (o czym stanowi § 10 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Dz. U. poz. 755 z późn. zm.). Z § 25 ust. 2 rozporządzenia wynika, że koszt realizacji programu przez Gminę Czeremcha powinien wynieść 62,51 zł, tj. 8,93 zł za każdą rodzinę wielodzietną. Wbrew temu przepisowi Gmina na koszty obsługi zadania wydatkowała z dotacji 502,60 zł, które wydano na zakup materiałów biurowych (163,60 zł) i szkolenie pracownika realizującego omawiane zadanie (339 zł). Powyższe fakty oraz art. 169 ustawy o finansach publicznych wskazują, że przyznana dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, ale w nadmiernej wysokości, dlatego część dotacji w kwocie 440,09 zł zwrócono podczas kontroli na rachunek budżetu państwa. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że wykorzystując i rozliczając otrzymaną dotację „wzięto pod uwagę wydatki faktycznie poniesione, a nie wynikające z zapisów rozporządzenia”. Dowody księgowe dotyczące realizacji zadania (faktury z 30 czerwca i 30 grudnia) były zatwierdzone przez osoby uprawnione oraz sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a dokonane wydatki zaklasyfikowano prawidłowo (do § 4210 i § 4700). Faktury opłacono w terminach zapisanych w tych dokumentach. Ponadto ustalono, że w przekazanym Wojewodzie 10 września 2014 roku sprawozdaniu z realizacji programu dla rodzin wielodzietnych

omyłkowo nie ujęto jednego wniosku, a drugie sprawozdanie wysłano 29 stycznia, zamiast do 15 stycznia, jak stanowił § 26 ust. 1 rozporządzenia. Z okazanych dokumentów i wyjaśnień odpowiedzialnego merytorycznie pracownika wynikało, że przyczyną tego uchybienia były problemy techniczne (przeciążenie systemu CAS oraz oczekiwanie na załatwienie wniosku o nadanie uprawnień nowemu użytkownikowi systemu). Ponadto stwierdzono, że drugie sprawozdanie obejmowało okres od 16 czerwca do 31 grudnia 2014 roku, podczas gdy § 26 ust. 1 rozporządzenia przewidywał dla niego okres od 1 września do 31 grudnia 2014 roku. Przyczyną tej rozbieżności była aplikacja komputerowa określająca okresy i nazwy sprawozdań bez możliwości ich zmiany. Powyższe uchybienia nie miały żadnych negatywnych skutków finansowych czy prawnych. Sprawozdania finansowe Rb-50 i Rb-28S były w zakresie realizacji przedmiotowego programu zgodne z ewidencją księgową kontrolowanej jednostki. Ośrodek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonanych z dotacji w ramach omawianego zadania.

(akta kontroli str.30-31, 37-38, 43, 112-124, 157-181)

Na podstawie objętych kontrolą dowodów wpływu uzyskanych dochodów i ewidencji księgowej Urzędu Gminy Czeremcha ustalono, że w okresie od 01.01.2014 roku do 31.12.2014 roku wysokość wykonanych dochodów budżetu państwa w związku z realizacją zadań zleconych w dziale 852 wyniosła 6.503,30 zł. Uzyskane dochody budżetowe pomniejszone o dochody przysługujące jednostkom samorządowym (kwota 1.828,05 zł) wraz z odsetkami zostały przekazane do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w łącznej kwocie 4.675,25 zł. Kontrola wykazała, że w marcu, czerwcu i grudniu 2014 roku dochody budżetu państwa (stan kont na10 i 20 dzień miesiąca) były odprowadzone w należytym czasie określonej odrębnymi przepisami w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Stwierdzono też, że dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami były zgodne z ewidencją księgową. Ośrodek dokonywał klasyfikacji wykonanych dochodów budżetowych w § 2360, co było sprzeczne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.). Główna księgowa Ośrodka wyjaśniła, że do zwrotów od komorników wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej stosowano klasyfikację dochodów budżetowych w § 2360 na podstawie planu finansowego na 2014 rok, a dla wyróżnienia poszczególnych tytułów zastosowano następujący podział:

- pozycja 0 - zaliczka alimentacyjna - dochody Gminy Czeremcha,
- pozycja 4 - zaliczka alimentacyjna - dochody budżetu państwa,
- pozycja 1 - fundusz alimentacyjny - dochody Gminy Czeremcha,
- pozycja 2 - fundusz alimentacyjny - dochody budżetu państwa,
- pozycja 3 - fundusz alimentacyjny - dochody innej gminy,

- pozycja 5 - odsetki od funduszu alimentacyjnego - dochody budżetu państwa.

Ponadto Główna księgową stwierdziła, że w Gminie Czeremcha rozliczenie funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej prowadzone jest na kontach rozrachunkowych z podziałem na dochody budżetu państwa, obcej gminy i dochody własne. Od 2015 roku GOPS i Gmina Czeremcha stosują już klasyfikację dochodów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W 2014 roku Gmina Czeremcha nie uzyskała zwrotów z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych.

(akta kontroli str. 125-156)

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. stosowanie zasad zawartych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) przy klasyfikacji wydatków na sfinansowanie odsetek (dokonywanych w ramach rozdziału 85212),
2. przestrzeganie postanowień zawartych w umowie dotacji zawartej z Wojewodą Podlaskim na dofinansowanie z budżetu państwa rządowego programu w zakresie dożywiania, dotyczących:
 - zapewnienia środków własnych ujętych w dziale 852 - Pomoc społeczna i rozdziale 85295 Pozostała działalność,
 - prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji i wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Pozostałe stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie kontroli, wobec czego odstępuję od wydania zaleceń w tym zakresie.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli